

İKRAZATÇILIK FAALİYETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 545 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile değişik Ödünç Para Verme İşleri Hakkında 30.9.1983 tarihli ve 90 sayılı Kanun Hükmünde Karamame hükümlerine göre, ikrazatçılık faaliyetine ilişkin izin belgesi verilmesinde aranacak şartlar ile ikrazatçıların faaliyet ve çalışma esaslarını belirlemektir.

İkrazatçılık Faaliyetinde Bulunabilmek İçin Aranacak Şartlar

Madde 2- İkrazatçılık yapmak isteyen gerçek kişilerin;

- 35 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile ek ve değişiklikleri uyarınca haklarında tasfiye kararı alınmamış olması,
- Müflis veya konkordato talep etmiş olmamaları,
- Vadesi dolduğu halde ödenmemiş ihtilafsız vergi borçları bulunmaması,
- (Değişik:RG-3/9/2008-26986) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştıma, Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı suçlarından dolayı hüküm giymiş bulunmaması,
- (Değişik: RG-09/11/2001-24578) En az 1,5 trilyon lira nakdi sermaye bulundurmaları, gerekir.

Faaliyet İzni İçin İstenen Bilgi ve Belgeler

Madde 3- İkrazatçılık yapmak isteyen gerçek kişiler, aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte faaliyet izni almak üzere Hazine Müsteşarlığına başvururlar:

- 35 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile ek ve değişiklikleri uyarınca haklarında tasfiye kararı alınmamış olduklarına,
 - Müflis veya konkordato talep etmemiş olduklarına,
 - Vadesi dolduğu halde ödenmemiş ihtilafsız vergi borçları bulunmadığına,
 - (Değişik:RG-3/9/2008-26986) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştıma, Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı suçlarından dolayı hüküm giymemiş olduklarına,
- dair ilgili mercilerden alınan belgeler,
- (Değişik:R.G.31/7/2009-27305) T.C. Kimlik Numarası beyanı, özgeçmişleri,
 - Ek(1)'de yer alan örneğe uygun olarak doldurulacak beyanname, (*)
 - Ek(2)'de yer alan örneğe uygun olarak doldurulacak tanıtım formu. (*)

İzin

Madde 4- (Değişik: RG-19/08/2000-24145)

Müracaatları Hazine Müsteşarlığına uygun görülürse "İkrazatçılık Faaliyet İzin Belgesi" ile onaylı beyanname verilir. İzin Belgesi ve onaylı Beyanname tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde ticaret siciline başvurularak tescil ve ilan ettirilir.

İkrazatçılar, tescil ve ilan yapılmadan ikrazatçılık faaliyetinde bulunamayacakları gibi, ticaret unvanlarına ad ve soyadları ile ikrazatçılık, ikrazat ve ikrazatçı kelimesi dışında ilaveler yapamazlar.

Aleniyet

Madde 5- İkrazatçılar kendilerine verilen izin belgesi ile onaylı beyanname örneğini işyerlerinde halkın görebileceği bir yere asmak zorundadırlar.

İkrazatçıların Yapamayacakları İşler

Madde 6- İkrazatçılar,

- Ana faaliyet konuları dışında başka işle iştigal edemezler,
- Mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamazlar, ilan ve reklamlarında mevduat topladıkları izlenimi veren bir ifade kullanamazlar,
- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde sermaye piyasası faaliyetinde bulunamazlar,
- Faaliyetlerini sürdürmek amacıyla bankalar dahil her türlü kaynaktan borçlanamazlar ve bu fonları ödünç para verme işlerinde kullanamazlar,
- Ödünç para vermeye yetkili olmayan kişi ve kurumların ödünç para verme işlemlerine aracılık edemezler.

Faaliyet izninin İptali

Madde 7- (Değişik: RG-19/08/2000-24145)

Bu Yönetmeliğin, 6 ncı maddesindeki yasaklara aykırı hareket edenler ve 2 inci maddesinde belirtilen nitelikleri kaybedenler ile 4 üncü maddede belirtilen süre içerisinde Ticaret Siciline başvurarak tescil ve ilan yaptırmayanların faaliyet izinleri iptal edilir.

Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı işlem yaptığı tespit edilenler ile bu yönetmelik hükümlerine göre istenilen bilgi ve belgeleri zamanında göndermeyenlere, bu durumlarını düzeltmeleri için üç aya kadar süre verilir; bu süre içinde durumlarını düzeltmeyenlerin faaliyetleri bir ay süreyle geçici olarak durdurulur. Bir yıl içinde faaliyetleri iki kez geçici olarak durdurulan ikrazatçıların faaliyet izinleri iptal edilir.

Bu Yönetmeliğin, 6 ncı maddesindeki yasaklara aykırı hareket etmeleri nedeniyle faaliyet izinleri iptal edilenlere yeniden izin verilmez.

Çeşitli nedenlerle faaliyet izinleri iptal edilen ikrazatçılar, bu işlemlerini ticaret siciline tescil ve ilan ettirmek, "Faaliyet İzin Belgesi" ile onaylı beyannamenin asıllarını ve iptal işleminin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesinin bir örneğini Hazine Müsteşarlığına göndermek zorundadırlar.

Ödünç Sözleşmesi

Madde 8- Yönetmelik hükümlerine göre faaliyet izni verilen ikrazatçıların müşterileri ile yapacakları ödünç para verme işlemleri için sözleşme düzenlemeleri zorunludur.

Ödünç sözleşmelerinde asgari şu hususların yer alması gerekir:

- Ödünç verilen tutar, vade, faiz oranı, geri ödeme tablosu, gecikme faizi,
 - Toplu ya da erken ödeme durumunda uygulanacak iskonto oranı,
 - Geri ödemeye ilişkin kambiyo senetlerinin adedi, vade tarihi ve numarası,
 - Varsa kefil, teminat veya ipoteğe ilişkin bilgiler,
- Ödünç sözleşmesi iki nüsha olarak düzenlenir; bir nüshası ödünç alana verilir, diğer nüsha ise ikrazatçılar tarafından saklanır.
Ödünç sözleşmesi mütteselsil sıra numarası taşır ve Maliye Bakanlığınca kabul edilen matbaalarda bastırılır.

Aracılık Sözleşmesi

Madde 9- İkrazatçıların ödünç para verme işlerine aracılık işlemleri, ödünç vermeye yetkili gerçek veya tüzel kişiler ile ikrazatçı ve ödünç alan ile ikrazatçı arasında yapılacak sözleşmelere dayandırılmak zorundadır.

Sözleşmelerde ikrazatçı tarafından alınacak ücret, komisyon ya da diğer menfaatler gösterilir.

Defter ve Kayıtlar

Madde 10- (Değişik fıkra: RG-19/08/2000-24145) İkrizatçılar, bilanço esasına göre defter tutmak, Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanununun tutulmasını zorunlu kıldığı defterlerin yanısıra, doğrudan yaptıkları veya aracılık ettikleri her bir ödünç para verme işleminin tutar, vade, faiz oranı ve varsa teminatlarıyla kaydedileceği ve noterlerce tasdik edilmiş özel bir defter tutmak zorundadırlar.

İkrizatçılar, müşterileri ile yapacakları ödünç para verme işlemleri için düzenledikleri ödünç sözleşmelerini ve aracılık sözleşmelerini usulüne uygun olarak saklamak zorundadırlar.

Bilgi Verme

Madde 11- İkrizatçılar,

a) Sermayesinde, bağlı olduğu vergi dairesinde, vergi numarasında, işyeri adresinde, ruhsat numarasında, ticaret sicil numarası ve kayıt tarihindeki değişiklikleri 1 ay içerisinde,

b) **(Değişik: RG-19/08/2000-24145)** Yıllık işlemlerine ilişkin Ek: (3)'de yer alan ömeğe uygun olarak doldurulacak tablo ile Harçlar Kanunu gereğince her yıl yatırmak zorunda oldukları harca ilişkin makbuzun bir ömeği ertesini yılın Şubat ayı sonuna kadar, Hazine Müsteşarlığına gönderirler.

Denetim

Madde 12- İkrizatçıların faaliyetleri, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığına denetlenir.

İkrizatçılar, denetim elemanlarının istenecek her türlü bilgiyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadırlar.

Kaldırılan Hükümler

Madde 13- Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının 6.1.1984 tarih ve 18273(Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan No.1 Ödünç Para Verme İşleri Hakkında 90 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- (Değişik: RG-19/08/2000-24145)

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan ve bu Yönetmelik hükümlerine de uygun olan "İkrizatçılık Faaliyet İzin Belgesi" ile onaylı beyannameler, verildikleri tarihten itibaren geçerli sayılır.

Geçici Madde 2- (Değişik: RG-19/08/2000-24145)

Faaliyet izin belgesi alan ikrazatçılar, ticaret unvanlarını 3 ay içerisinde bu Yönetmeliğe uygun hale getirip, unvan değişikliğinin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesi ile birlikte Hazine Müsteşarlığına bilgi vermek zorundadırlar.

Geçici Madde 3- (Ek: RG-09/11/2001-24578)

Bu Yönetmeliğin yayımından önce Müsteşarlıktan faaliyet izin belgesi almış olan ve faaliyette bulunan ikrazatçılar, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 1 inci yılın sonuna kadar sermayelerini 500 milyar Liraya, bu ikrazatçılar ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde sermayeleri 1.5 trilyon Liradan az olan ikrazatçılar ikinci yılın sonuna kadar, o tarihte ikrazatçıların faaliyet izni için aranan sermaye miktarına çıkartırlar ve Müsteşarlığa bilgi verirler.

Yürürlük

Madde 14- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

EK(2) (Değişik: RG-19/08/2000-24145)

